

Kontaktsjuksköterskan: En nyckelperson i cancervården

Idag finns det mellan 1500–1800 kontaktsjuksköterskor (KSSK) i Sverige och de lyfts ofta fram som viktiga nyckelpersoner i cancervården. Men får alla patienter som behöver tillgång till en KSSK eller ser det olika ut i landet? Och vad exakt är det dessa sjuksköterskor förväntas och har möjlighet att göra för att tillgodose cancerpatienters behov? Det är några av de många frågor som kommer att tas upp i den första utvärderingen av uppdragsbeskrivningen sedan starten 2012.

RCC i samverkan har gett Nationella arbetsgruppen för kontaktsjuksköterskor uppdraget att genomföra utvärderingen. Projektet, som startade i september och beräknas vara klart nästa år, leds av Alma Ihre, RCC Väst i nära samarbete med NAG för KSSK där Katja Vuollet Carlsson, RCC Norr, är ordförande.

Bakgrunden till förslaget om en utvärdering, som initierades av Nationella arbetsgruppen för kontaktsjuksköterskor är att det finns stora skillnader när det gäller förutsättningar, innehåll, omfattning och organisering av kontaktsjuksköterskeverksamheten inom och mellan regioner och diagnosgrupper.

– Cancervårdens utveckling samt ökad incidens och prevalens kan påverka kontaktsjuksköterskeverksamheten och förväntningar på uppdraget. Och införandet av min Vårdplan och uppdaterat nationellt vårdprogram för cancerrehabilitering inverkar också på kontaktsjuksköterskans uppdragsbeskrivning.

– Tidigare undersökningar visar att KSSK-uppdraget inte har implementerats jämnt och vi ser därför ett behov av att utvärdera dagens uppdragsbeskrivning. Dels för att få fördjupad kunskap om hur uppdragsbeskrivningen motsvarar patienternas behov och dels för att undersöka hur väl det är anpassat för dagens cancervård, säger Katja Vuollet Carlsson, specialistsjuksköterska inom onkologi och distriktsvård som sedan 2012 arbetar som vårdutvecklare på RCC Norr och även är doktorand på halvtid vid institutionen för omvårdnad vid Umeå universitet.

Katja Vuollet Carlsson och hela NAG KSSK kommer att ha ett nära samarbete med projektledaren Alma Ihre, som är utvecklingsledare och erfaren projektledare på RCC Väst. Tillsammans kommer de att genomföra intervjuer och skicka ut enkäter till en rad olika berörda aktörer för att få en fördjupad bild av hur de ser på uppdragsbeskrivningen idag.

– Vårt första steg var att identifiera primära och se-

Foto: ANNA SEBERG

Foto: EMBELIE LJUNGGREN

Nationella arbetsgruppen för kontaktsjuksköterskor har fått i uppdrag av RCC i samverkan att utvärdera kontaktsjuksköterskornas uppdragsbeskrivning. Katja Vuollet Carlsson, RCC Norr och Alma Ihre, RCC Väst leder arbetet.

kundära intressenter. Många påverkas av den här utvärderingen och för att vi ska uppnå syftet med projektet och få en helhetsförståelse är det av stor vikt att samla in erfarenheter och synpunkter genom att involvera patienter och närstående, kontaktsjuksköterskor, chefer, företrädare för RCC, forskare med flera, säger Alma Ihre och tillägger att detta tillsammans med annan informationsinsamling ska ligga till grund för beslut om en eventuell revidering av den befintliga uppdragsbeskrivningen från 2012.

– Kontaktsjuksköterskan lyfts ofta fram som en nyckelfunktion i cancervården men förutsättningarna för att fullfölja uppdraget ser olika ut. Olika förutsättningar och regionala versioner av uppdragsbeskrivningen innebär en risk för rätten till likvärdig vård, understryker båda.

De betonar all målet med utvärderingen är att utforma en uppdragsbeskrivning för kontaktsjuksköterskor som uppfyller patienternas och verksamheternas behov. Och att därmed underlätta kontaktsjuksköterskornas möjlighet att ge stöd oavsett patientens diagnos, ålder samt demografiska och socioekonomiska förutsättningar.

Arbetet kommer att pågå fram till mars 2025.

Vid eventuella förändringar i uppdragsbeskrivningen kommer förslaget att gå på remissrunda i december/ januari och ett slutgiltigt uppdrag kommer att presenteras i mars 2025.

Läs mer om KSSK i cancervården med qr-koden.

Text **EVELYN PESIKAN**
Medicinsk skribent
evelyn.pesikan@gmail.com